

29.10

PIĄTEK, 19.00, SALA GŁÓWNA

Koncert z udziałem laureata XVIII Konkursu Chopinowskiego

Andrew Litton – dyrygent

Bruce (Xiaoyu) Liu – fortepian (laureat I nagrody w XVIII Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina)

NFM Filharmonia Wrocławska

Program

F. Chopin | *Koncert fortepianowy e-moll op. 11*

A. Copland | *Appalachian Spring* – muzyka do baletu

O Konkursie Chopinowskim mówi się obecnie wszędzie. Zmagania artystów śledzili nawet ci, których na co dzień nie interesuje muzyka klasyczna. Było to po części efektem obecności wydarzenia w mediach społecznościowych, w radiu, telewizji, a nawet na portalach plotkarskich. Na kanale YouTube runda finałowa w wykonaniu przyszłego zwycięzcy, Bruce'a Liu, osiągnęła ponad (bagatela!) milion wyświetleń.

Jak wygrywa się XVIII Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina? Do grudnia 2019 roku należało wysłać zgłoszenie wraz z nagraniem wideo zawierającym program I etapu. Spośród pięciuset zgłoszeń do udziału w eliminacjach wybrano sto sześćdziesiąt cztery osoby. Nieco więcej niż połowa z nich dostała zaproszenie od jury do głównego konkursu.

Komentatorzy zwrócili szczególną uwagę na wyjątkowo wysoki poziom tegorocznej edycji. Uczestnicy charakteryzowali się nie tylko sprawnością techniczną i muzykalnością. Wśród nich można było odnaleźć również wiele wyjątkowych osobowości muzycznych. Zwyciężyła największa z nich. Według dziennikarza Adama Rozłacha „cały występ [Bruce'a Liu] był popisem sztuki, umiejętności, wyczucia muzyki Chopina”. Dyrektor Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina Artur Szklener przyznał, że pierwsza nagroda dla Kanadyjczyka „była poza wszelkimi wątpliwościami od początku dyskusji po finale”. W podobnym tonie wypowiedział się także dziennikarz Jacek Hawryluk, zwracając uwagę, że „Liu od pierwszego etapu był zdecydowanym faworytem konkursu”. Według Krzysztofa Stefańskiego Kanadyjczyk „to pianista kompletny. Dysponuje fenomenalną techniką, która pozwala wydobywać mu z fortepianu najbardziej niesamowite barwy”. Zaledwie tydzień po zmaganiach konkursowych Liu wystąpi przed wrocławską publicznością, wykonując *Koncert fortepianowy e-moll* op. 11 z towarzyszeniem NFM Filharmonii Wrocławskiej pod batutą Andrew Littona.

Oba koncerty fortepianowe Chopina łączą w sobie dwa żywioły: błyskotliwą wirtuozerię i pełną młodzieńczego entuzjazmu romantyczną poetykę. Były to pierwsze dzieła polskiego kompozytora, które powstały po ukończeniu przez niego studiów. Utwory te zaprezentował najpierw w gronie przyjaciół i elity muzycznej Warszawy, a następnie szerszej publiczności w Teatrze Narodowym. Łączy je nie tylko podobieństwo stylu i formy, ale również źródło inspiracji twórczej. Z listów Chopina do Tytusa Woyciechowskiego wynika, że powstały one pod wpływem uczucia młodego kompozytora do śpiewaczki Konstancji Gładkowskiej.

Praca nad *Koncertem e-moll* op. 11 dedykowanym Friedrichowi Kalkbrennerowi trwała od kwietnia do sierpnia 1830 roku. Koncert ma budowę trzyczęściową. Pierwsza utrzymana jest w formie sonatowej, z podwójną ekspozycją, kiedy to tematy muzyczne prezentowane są najpierw przez orkiestrę, a dopiero później

przejmuje je solista. Druga część ma charakter melancholijny, na granicy snu i jawy, przynoszący na myśl „dumanie w piękny czas wiosenny, ale przy księżycu”, jak pisał Chopin. Finał w formie ronda następuje attacca, bez pauzy, budząc w wcześniejszego zadumania tanecznym rytmem krakowiaka i szaleństwem pianistycznych figuracji. Jak donosił w 1830 roku „Kurier Warszawski”, podczas pierwszego wykonania *Koncertu e-moll „słuchaczów znajdowało się około 700”*. Dla Chopina był to wieczór pożegnalny. Trzy tygodnie później na zawsze opuścił Warszawę.

Na zakończenie wieczoru zabrzmiał *Appalachian Spring* Aarona Coplanda. Jest to muzyka do baletu powstała w 1944 roku na zamówienie jednej z najbardziej znaczących amerykańskich tancerek i choreografek – Marthy Graham – oraz Fundacji Elizabeth Sprague Coolidge wspierającej twórczość kameralną. Początkowo dzieło funkcjonowało pod tytułem *Balet dla Marty*. Tuż przed premierą Graham, zainspirowana wierszem *The Dance* Harta Crane'a, zaproponowała jednak zmianę na *Appalachian Spring*. Choć słowo „spring” występuje tu w znaczeniu „źródła”, historia przedstawiona w balecie odbywa się wiosną i opisuje dzień wesela na jednej z pensylwańskich farm z początku XX wieku. Jako że zamówiona kompozycja miała oddawać ducha Ameryki, Copland umieścił w niej dosłowny muzyczny cytat z *Simple Gifts* – hymnu Szejkersów, protestanckiej wspólnoty religijnej założonej w XVIII wieku. Pieśń powstała najprawdopodobniej w jednej z appalańskich wiosek. Sukces dzieła zmusił Coplanda do stworzenia również innych wersji, w tym baletu symfonicznego, który podczas koncertu wykonają wrocławscy filharmonicy pod dyrekcją Andrew Littona.

Agata Adamczyk

Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania
niepodległości oraz odbudowy polskiej państwowości

niepodległa

Partner wydarzenia:

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

